

Rojava – Den kurdiske delen av Syria.

Kan kurdernes nye folkestyre bli en modell for folkene i Midtøsten?

Del 3 i Solidaritet med Kurdistans foredragsserie.

Bilde 1.

Rojava er kurdernes navn på den kurdiske delen av Syria. Siden 2012 har Tyrkia i samarbeid med ulike væpna grupper i Syria ført krig for ødelegge det nye folkestyret som gradvis blir bygd opp i Rojava.

20. januar 2018 gikk tyrkiske fly og bakkestyrker til angrep på Afrin. Det er den vestligste delen av Rojava.

President Erdogan vil knuse det nye folkestyret. Men han sier at målet er «å frigjøre arabere og våre kurdiske og turkmensker søsken».

Dette er det dagsaktuelle, som vi skal komme tilbake til.

Men først noen få ord om kurdernes lange historie i Syria.

På UNESCOs verdensarvliste er dette *Krak des Chevalliers* – Korsfarerfestningen. Det lokale navnet er *Kurderfestningen*

Bilde 2.

På UNESCOs verdensarvliste er dette *Korsfarerfestningen*.¹ Den ligger midtveis mellom byen Homs og Middelhavskysten. Den første festningen ble bygd for nesten tusen år siden. Det lokale arabiske navnet er *Kurderfestningen*² fordi de første soldatene her var kurdere. De skulle beskytte handelsveien til og fra mot Middelhavskysten.

I dag hedres Saladdin- den store muslimske hærføreren
- med denne statuen utenfor Gamlebyen i Damaskus.
Men turistguidene forteller ikke at var kurder.

Bilde 3.

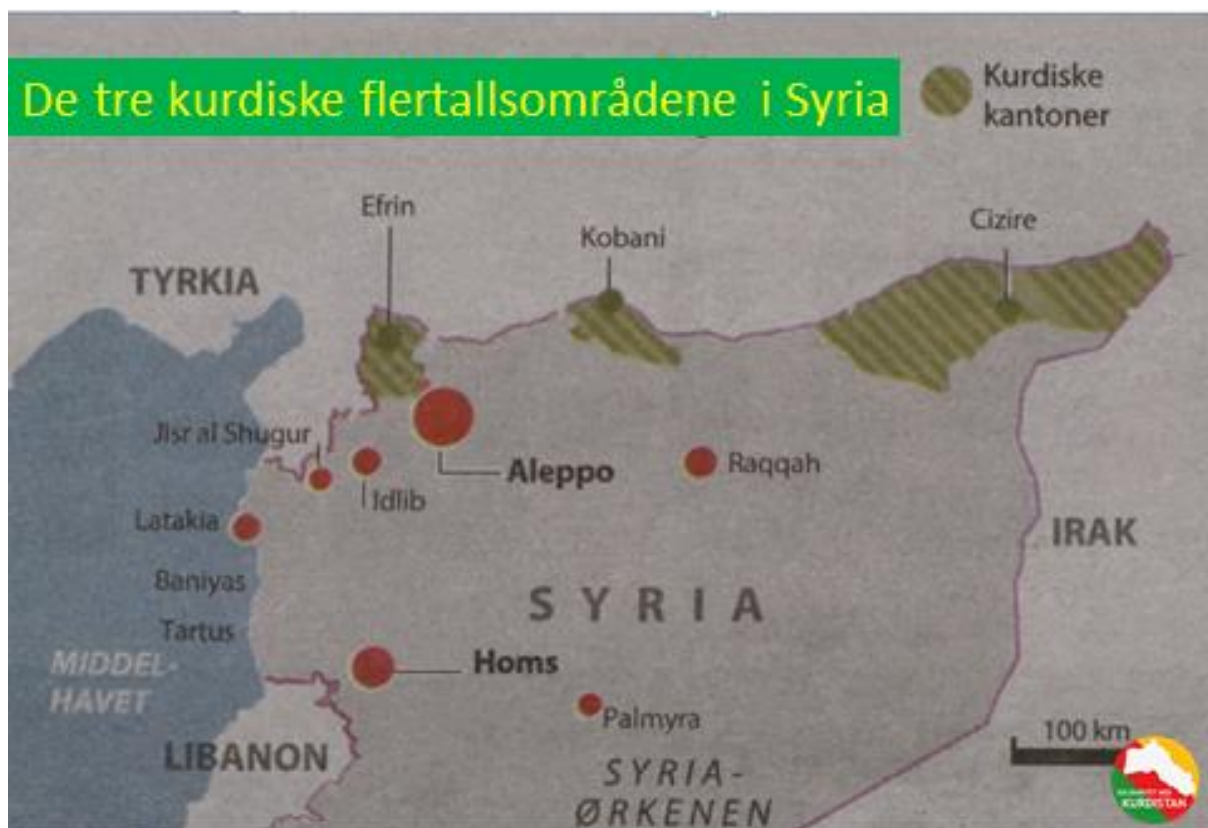
I dag hedres Saladdin – den store muslimske hærføreren – med denne statuen utenfor Gamlebyen i Damaskus. I 1187 befrikk han Al-Quds – Jerusalem – fra de vantro korsfarerne. Men turistguidene i Damaskus forteller ikke at Saladdin var kurder. Kurderbyen³ er fortsatt en bydel i Damaskus.

Rojava – og det øvrige Kurdistan ligger midt i det olje- og gassrike området som stormaktene vil ha kontroll over

Bilde 4.

Rojava, og det øvrige - Kurdistan ligger midt i det olje- og gassrike området som stormaktene vil ha kontroll over. Elvene Tigris og Eufrat kommer fra de kurdiske fjellene i Tyrkia. Slettelandet mellom elvene er fruktbart. Mange steder er det kort avstand mellom oljebrønnene. Rojava omtales som Syrias oljebrønn og kornkammer.

Bilde 5.

Det kurdiske flertallsområdet er i dag delt i tre. Afrin lengst vest, Kobanê i midten og Jezire lengst øst ved grensa mot Irak. Etter revolusjonen i 2012 kalles de kantoner.

I 1965 starta den syriske regjeringen en «arabiseringspolitikk». De skulle danne et 15 kilometer bredt «arabisk belte» langs grensa mot Tyrkia. Målet var å hindre kontakt mellom kurdere bosatt i Tyrkia og kurdere bosatt i Syria. Den syriske staten delte ut jord langs grensa til 4 000 arabiske familier. Jorda hadde tilhørt kurdiske bønder. Arabisk belte-prosjektet møtte motstand og ble bare delvis gjennomført.

Det er mange politiske partier i Rojava – den kurdiske delen av Syria. Det første, Kurdistan demokratiske parti i Syria, ble stifta i 1957. Det ble, i likhet med senere kurdiske partier, aldri anerkjent av den syriske regjeringa.

Det demokratiske enhetspartiet (PYD) som ble stifta i 2003, fikk etter hvert størst oppslutning

Bilde 6.

Det demokratiske enhetspartiet (PYD), ble stifta i 2003. Tross intens og brutal forfølgelse fra den syriske staten fikk PYD etter hvert størst oppslutning.

PYD har samme ideologiske grunnlag som PKK – Det kurdiske arbeiderpartiet – som ble oppretta i Tyrkia i 1978.

I 2012 stilte PYD seg i spissen for et opprør mot Assads regime. Opprøret som starta i Kobanê, lyktes og oppbygginga av en ny type folkestyre kunne starte.

Endringa av kvinners stilling i samfunnet er en hovedsak: «Det gir ikke mening å snakke om demokrati viss kvinner ikke har same rett og mulighet til makt som menn har.»

Kvinner som i dag har ledende verv i Rojava, seier at veien dit blir lang.

Kvotering av kvinner er ikke nok i PYD. Shahoz Hesen og Ayshe Hiso er medledere i partiet

Bilde 7.

Kvotering er ikke nok: Delt lederskap er innført i PYD, i lokale og regionale styringsorgan og en del andre organisasjoner. Det betyr at en kvinne og en mann deler ledervervet.

Flere menn måtte snu da de kom til valglokalene høsten 2017. De kunne ikke lenger bruke konas ID-kort og stemme for to. Mange kvinner kunne for første gang stemme selv.

Andre særtrekk ved den nye samfunnsordninga:

- Alle styringsorgan er sekulære.
- Alle folkegruppene har samme rett og plikt til å delta i samfunnsstyringa.
- Demokrati nedenfra. Ta avgjørelser på så lavt nivå som mulig.

Det finnes ikke lignende styresett i Midtøsten.

Assad slo tilbake mot
revolusjonen i Rojava.
Flyangrep mot sykehus og
boligområder.

Syriske bomber slo
i november 2012 ut to av
veggene i leiligheta der
han bodde sammen med
mor og to søstre.

Han berga sykkelen.

Bilde 8.

Assad slo raskt tilbake mot revolusjonen. Flyangrep mot sykehus og boligområder i grensebyen Sere Kaniyê var en del av Assads svar. Bombene slo ut to av veggene i leiligheta der denne gutten bodde sammen med mor og to søstre. – Han berga sykkelen.

Så angrep Den frie syriske hæren (FSA) denne byen i januar 2013. Med pansra kjøretøy kom de over grensa fra Tyrkia. Lederen i ei jihadistgruppe som deltok i angrepet sa til en journalist fra Irak at «Tyrkias støtter oss militært, moralsk og humanitært.»

Kurdiske forsvarsstyrker gjenvant kontrollen over hele byen i løpet av sommeren 2013. Angriperne trakk seg tilbake til Tyrkia.

President Erdogan satsa alt på IS
da han i 2013 så at verken FSA (Den frie syriske hæren)
eller ulike jihadistgrupper klarte å knuse folkestyret i Rojava.
USA støttet Tyrkias krig mot kurderne.

Bilde 9.

President Erdogan satsa alt på IS da han i 2013 så at verken FSA (Den frie syriske hæren) eller ulike jihadistgrupper klarte å knuse folkestyret i Rojava.

Fremmedkrigere reiste fritt gjennom Tyrkia til Syria. Våpenleveranser gikk samme vei. IS eksporterte olje den motsatte veien: Gjennom Tyrkia til verdensmarkedet. Og USA støttet Tyrkias krig mot kurderne.

I 2014 gikk IS fra seier til seier og erobra store deler av Irak og Syria. Verken den syriske eller irakiske regjeringshæren tok opp kampen.

I august 2014 stod jezidibefolkninga i nordlige Irak for tur: Myndighetene i Rojava sendte da sine soldater til Shengal. De evakuerte minst 30 000 jezidier vekk fra IS-massakrene.

Bilde 10.

I august 2014 stod jezidi-befolkninga⁴ i nordlige Irak for tur.

Myndighetene i Rojava sendte da sine soldater til Shengal. De evakuerte minst 30 000 jezidier vekk fra IS-massakrene. Verken USA-koalisjonen, den irakiske regjeringa eller regjeringa i Den kurdiske regionen i Irak forsvarte jezidiene.

Etter dette starta IS en voldsom offensiv mot Kobanê, den midterste av de tre kurdiske kantonene. IS var militært overlegne og rykka nærmere og nærmere sentrum av byen. Forsvarernes kalashnikovs kunne ikke stoppe IS-hæren som hadde tanks og tungt artilleri. IS var nær en ny seier.

USA som lenge hadde ført krig i andre deler av Syria, hadde mislyktes fullstendig, både militært og politisk.

Ut fra denne situasjonen oppstod en militær allianse mellom myndighetene i Rojava og USA. En allianse som ingen hadde planlagt. De trengte hverandre mot IS.

USA som i 30 år hadde støtta Tyrkias krig mot PKK, allierte seg med PYD – PKKs ideologiske tvilling.

Begge gikk til sengs med fienden.

Bilde 11.

Kurdiske styrker beseira IS og frigjorde Kobanê 25. januar 2015. Etter harde bakkekamper og amerikanske flystøtte. Kobanê ble det første nederlaget for IS.

Kobanê ble Syrias Stalingrad. Kurdere sammenligner med Stalingrad fordi Hitler led sitt første, og avgjørende nederlag der i februar 1943.

2015: Kobanê lå i ruiner etter frigjøringa.
Mye var ødelagt av amerikanske bomber mot IS.

Bilde 12.

2015: Kobanê lå i ruiner etter frigjøringa. Mye av byen var ødelagt av amerikanske bomber mot IS.

Flyktninger som
vendte heim fra
Tyrkia,
valgte friheta i
Kobanê –

selv om de ikke
hadde
mye å hjelpe seg
med.

Bilde 13.

Flyktninger som vendte heim fra Tyrkia, valgte friheta i Kobanê selv om ikke hadde mye å hjelpe seg med.

Bilde 14.

Gjenoppbygginga starta raskt i Kobanê – men forsinkas fortsatt av mangelen på maskiner og materialer.

NATO-landa handhever en økonomisk og humanitær blokade av Rojava.

NATO – landa gjør dette etter ønske fra Tyrkia. De deltar i Tyrkias kamp for å svekke og ødelegge det nye folkestyret i Rojava.

Bilde 15.

De kurdiske styrkene (YPG/YPJ) fortsatte kampen mot IS etter seieren i Kobanê. Og de slåss ikke bare for egne interesser: «Den kampen vi fører mot IS , er en kamp for hele verden», sa Nasrin Abdullah etter frigjøringa av Kobanê.

Hun er leder av YPJ, kvinnenenes forsvarsstyrker.

Men verden har ikke gitt noe tilbake.

August 2016: Etter at tverrkulturelle SDF (Syrias demokratiske styrker) hadde påført IS mange nederlag, rykka Tyrkia inn i Syria. Målet var å ta tilbake byen Manbij som IS hadde tapt. F16-fly fra USA beskytta invasjonstyrken

Bilde 16.

Snarere tvert i mot.

26. august 2016: Etter at tverrkulturelle SDF (Syrias demokratiske styrker) hadde påført IS mange nederlag, rykka Tyrkia inn i Syria. Målet var å ta tilbake byen Manbij som IS hadde tapt. F16-fly fra USA beskytta invasjonstyrken.

Tyrkia okkuperer fortsatt et område mellom Kobanê og Afrin som er på størrelse med Vestfold.

Seinere har Tyrkia jevnlig gjennomført angrep over statsgrensa mot Syria, med tungt artilleri og i noen tilfeller flyangrep.

Bilde 17.

SDF (Syrias demokratiske styrker) har fortsatt kampen mot IS etter seieren ved Kobane i januar 2015.

De frigjorde Raqqa 17. oktober 2017. IS hadde brukt torget som avrettingssted. SDF hengte opp flagg der det før var avkappa hoder

IS-terroren mot befolkninga var slutt – men også Raqqa var ødelagt. Mye av ødeleggelsene er utført av IS, men amerikansk bombing retta mot IS-stillinger har ødelagt flest bygninger.

Bilde 18.

IS nøydde seg ikke med tortur og henrettelser. I denne kinosalen ved torget i Raqqa tvang IS barn til å se på live-overføring av halshogginger.

Bilde 19.

Før de måtte trekke seg tilbake, ødela IS Tabqa-kraftverket nord for Raqqa. Det tilsvarer mer enn fem Alta-kraftverk

IS plasserte sprengladninger på vitale deler til hver av de åtte turbinene. I slutten av oktober 2017 hadde ingeniørene klart å reparere tre av turbinene. Men blokaden gjør det svært vanskelig å få tak i reservedeler.

IS la stor vekt på å ødelegge samfunnsmessig infrastruktur. Etter frigjøringa av Kobanê døde mange – og særlig barn og gamle – av unødvendig sykdom fordi IS hadde sprengt renseanlegget som forsynte byen med rent vann.

Disse to lever fordi NATO-landas humanitære blokade av Rojava ikke er 100 % effektiv. Kvinnesykehuset i Kobanê hadde i oktober 2017 fått inn tre kuvøser

Bilde 20.

Disse to lever fordi NATO-landas humanitære blokade ikke er 100 % effektiv.
Kvinnesykehuset i Kobanê hadde i oktober 2017 fått inn tre kuvøser.

Også den norske blokaden har et lite hull: Fra juli 2017 har Norge gitt et lite månedlig bidrag til drift av et sykehus i byen Tal Abyad.

Den demokratiske Føderasjonen Nord-Syria ble danna i 2016

Kurdiske Hedya Yosef og arabiske Mensur El-Selum
er de første med lederne i Føderasjonen

Bilde 21.

Den demokratiske føderasjonen Nord-Syria ble oppretta i i 2016. Den omfatter Rojava og storparten av det området som SDF har befrikk fra IS.

Kurdiske Hedya Yosef og arabiske Mensur El-Selum er de første med lederne i Føderasjonen.

20. oktober 2017: SDF har nedkjempa IS! Raqqa er fritt!

Medleder Leyla Mustafa i Raqqa Sivile Råd
talte om gjenoppbygginga og framtida i et demokratisk Syria

Bilde 22.

20. oktober 2017 . SDF har nedkjempa IS. Raqqa er fritt.

Medleder Leyla Mustafa i Raqqa Sivile Råd holdt tale om gjenoppbygginga og framtida i et samla, demokratisk Syria

Oktober 2017. Dette kjemper de for:
Fra det frie Raqqa til et demokratisk,
pluralistisk og desentralisert Syria

Men motstanderne er mange: IS og presidentene Erdogan i Tyrkia og Assad i Syria er bare noen av dem.

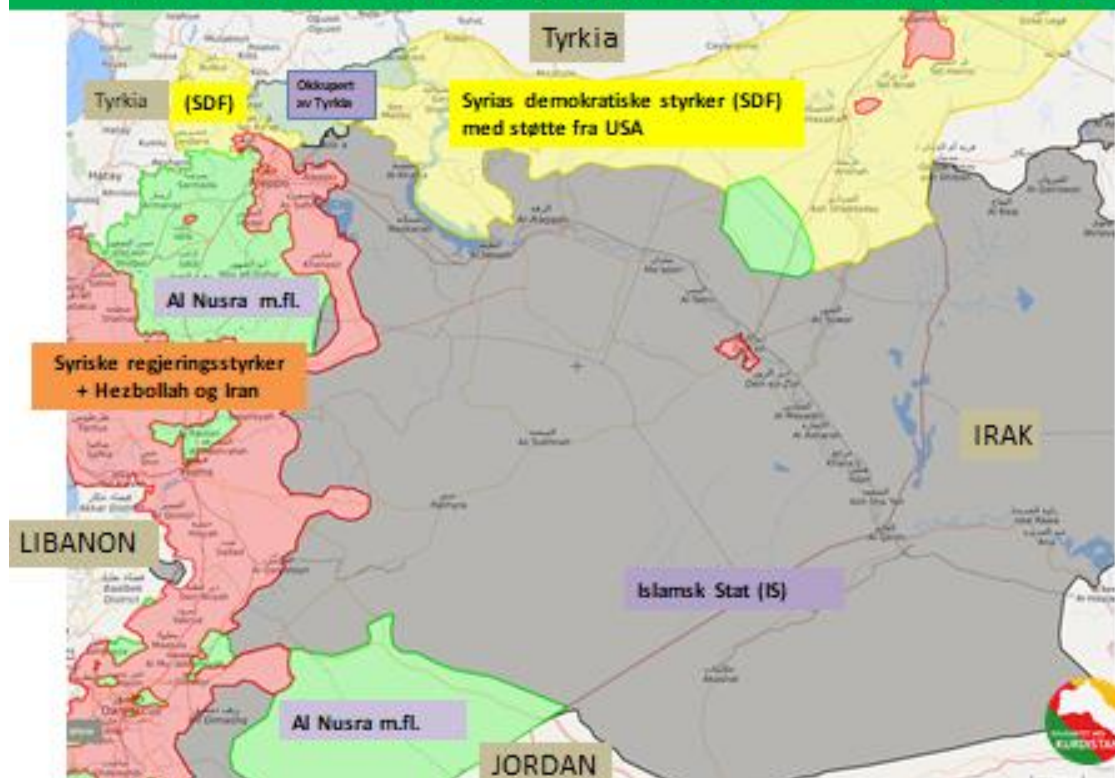
Bilde 23.

Fra det frie Raqqa til et demokratisk, pluralistisk og desentralisert Syria.

Men motstanderne er mange: IS og presidentene Erdogan i Tyrkia og Assad i Syria er bare noen av dem.

Føderasjonen Nord-Syria vil ikke bryte ut av Syria. De vil ikke ha en ny stat.

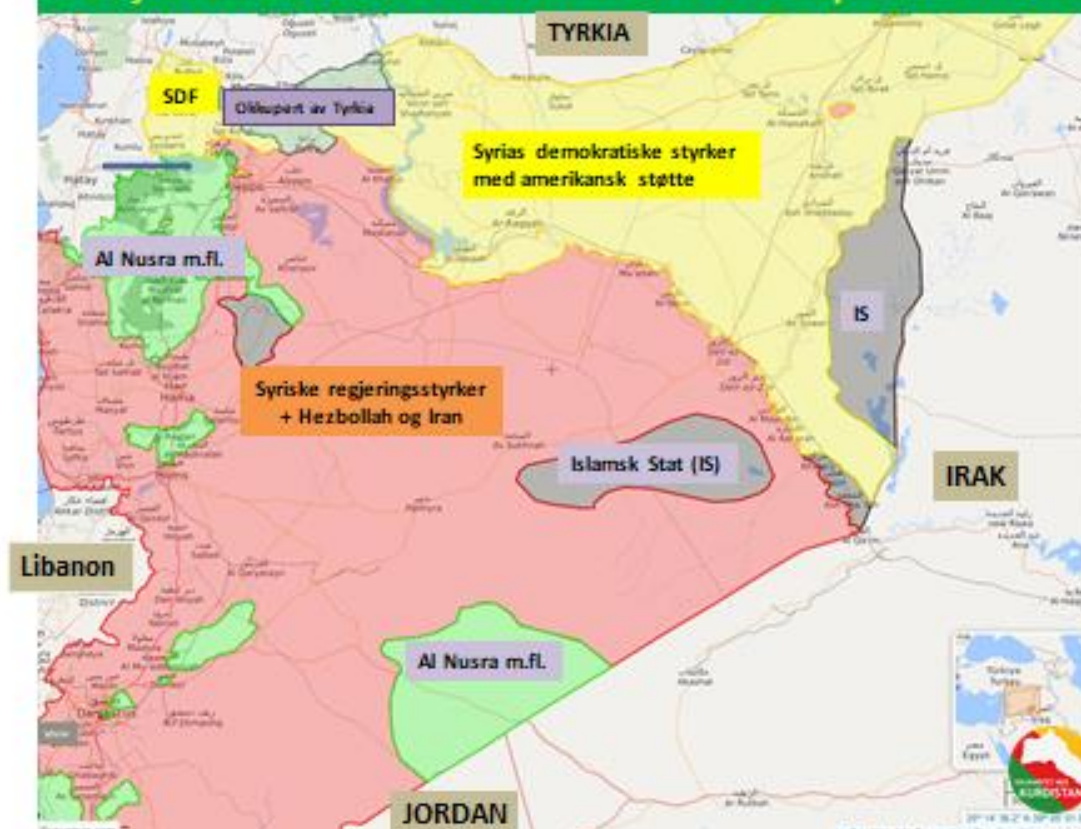
Januar 2017: To år etter Kobanê var IS på vikende front, men kontrollerte fortsatt store deler av Syria og Irak.

Bilde 24.

Et lite tilbakeblikk. I januar 2017, to år etter nederlaget i Kobanê, var IS på vikende front, men de kontrollerte fortsatt store deler av Syria og Irak. Den tyrkiske okkupasjonen i nordvest hadde «tatt tilbake» bare en liten del av området IS hadde tapt etter det første nederlaget i Kobanê.

19. januar 2018: På ett år hadde IS tapt det meste

Bilde 25.

19. januar 2018: På ett år hadde IS tapt det meste, og hadde bare tre små områder nær grensa mot Irak.

SDF, med amerikansk støtte og den syriske regjeringshæren med støtte fra Russland, Iran og Hezbollah hadde overtatt kontrollen.

Tyrkia beholdt fortsatt det okkuperte område mellom Kobanê og Afrin. I oktober 2017 hadde Tyrkia i tillegg okkupert et område sør for Afrin. (Den blå pilen peker på området.) Dermed var Afrin omringa.

Gjennom hele 2017 hadde president Erdogan gjentatt og gjentatt at «terroristene» i Rojava er en trussel mot Tyrkia.

20. januar 2018: Tyrkiske- fly og bakkestyrker starter angrepene mot Afrin. De angriper både fra Tyrkia og fra de områdene Tyrkia okkuperer. Jihadistgrupper og Den såkalte frie syriske hæren deltar på tyrkisk side.

Bilde 26.

20. januar 2018. Tyrkiske fly- og bakkestyrker starter angrepene mot Afrin. De angriper både fra Tyrkia og fra de områdene Tyrkia allerede okkuperte. Jihadistgrupper og Den frie syriske hæren (FSA) deltar på tyrkisk side.

Russland hadde på forhånd gitt Erdogan klarsignal for å bruke fly i syrisk luftrom. USA var også orientert. Tyrkias statsminister kunngjorde at målet er å ta kontroll over 10 000 kvadratkilometer. Det er tre ganger så mye som det området Tyrkia okkuperte på Kypros i 1974. Den okkupasjonen ble fordømt av FN og verdenssamfunnet.

22. januar 2018: Tyrkiske myndigheter publiserte dette bildet av tysk-produserte tanks som brukes under invasjonen i Afrin.

Bilde 27.

Tyrkiske myndigheter publiserte 22. januar 2018 dette bildet av tysk-produserte tanks som brukes under invasjonen i Afrin. Tyrkia gjør et poeng av at de angriper Afrin og Syria med våpen fra allierte NATO-land.

Ismail Kahramani: «Nå er vi i Afrin. Vi er en stor stat.
Uten *jihad* kan det ikke bli framgang.»

Kahramani er president i
den tyrkiske
Nasjonalforsamlingen.

Bilde 28.

President Ismail Kahramani i den tyrkiske nasjonalforsamlinga sier at *jihad* – hellig krig – er nødvendig for tyrkisk framgang i Afrin:

«Nå er vi i Afrin. Vi er en stor stat. Uten *jihad* kan det ikke bli framgang.»

25. januar, på den sjette krigsdagen sa NATOs generalsekretær:
«Tyrkia har som alle land rett til sjølforsvar»

Bilde 29.

25. januar 2018, på den sjette krigsdagen sa NATOs generalsekretær Jens Stoltenberg:
«Tyrkia har som alle land rett til sjølforsvar».

Mens presidenten i den tyrkiske nasjonalforsamlinga sier det er *jihad*.

**28. januar 2018:
Demonstrasjoner til støtte for Afrin over hele Europa.**

Bilde 30.

28. januar 2018 var det demonstrasjoner til støtte for Afrin i mange byer i Europa.

To av parolene i Roma:

- Morder Erdogan – hendene vekk fra Afrin.
- I går Hitler, i dag Erdogan. Fascismen fortsetter i Afrin.

Bilde 31.

Bli med i Solidaritet Med Kurdistan.

¹ På fransk: Krak des Chevalliers.

² Det arabiske navnet er Hisn al-Akrad

³ Bydelens arabiske navn er Hay al-Akrad.

⁴ Jezidiene er en religiøs minoritet. De utgjør flertallet i et område nordvest for Mosul og nær grensa mot Syria.